

[Lannung.]

FNs generalsekretær at indsende oplysninger eller årlige indberetninger, der så behandles i FN's pågældende organer. Oprindelig var man fra de fleste ikke-kolonilandes side indstillet på, at betingelsen for, at et koloniterritorium skulle have opnået en status, så det faldt udenfor pagtens kapitel 11, var fuldt selvstyre, men vel at mærke som led i en udvikling mod uafhængighed eller ligefrem uafhængighed, men det er lykkedes, bl. a. ved et arbejde fra dansk side, i realiteten at få fastslået, at forening med eller integrering i moderlandet — men vel at mærke under fuld ligeberettigelse med andre dele af dette — må ligestilles hermed og forsåvidt må anerkendes at indbære det fulde mål af selvstyre, som pagten tager sigte på, som pagten kræver. Men et hovedkriterium derfor vil i tilfældet Grønland som iøvrigt som sagt være fuld ligeberettigelse, men selvfølgelig fuld ligeberettigelse for hele Grønland.

I det omfang, man af den ene eller den anden grund vil holde dele af Grønland udenfor den fulde ligeberettigelse, der jo først og fremmest, det må vi ikke glemme, ytrer sig i retten til at deltage i valget af repræsentanter til Danmarks riges nye folkerepræsentation, skabes der i bedste fald en uklar situation, og det kan befrygtes, at man indenfor visse kredse af ikke-kolonilande i FN vil søge at hævde, at de undtagne dele, in casu Nordgrønland og Østgrønland, stadig kun har kolonistatus.

Vi er jo her i dag i dette høje ting i den særlige situation, at vi lovgiver i et forhold, hvor en vigtig side af sagen har direkte relation til De Forenede Nationer, og medens tanken jo er, at vi i overensstemmelse med gældende regler, i nær fremtid, efter at grundloven er vedtaget og formentlig allerede før samlingen i efteråret, vil meddele De Forenede Nationer om Grønlands nye stilling i riget og drage konsekvensen heraf, navnlig at ophøre med indsendelse af indberetninger og at udtræde af den særlige kommission, hvori Danmark har sæde i egenskab af kolonimagt, så kan det eventuelt ventes hævdet, at der for

Nord- og Østgrønlands vedkommende stadig må indsendes indberetninger m. v. Der var af denne grund god årsag for den højtærede minister til ved fremsættelsen at udtale, at han beklagede, at man foreløbig havde set sig nødsaget til at udskyde Østgrønlands og Nordgrønlands mulighed for at deltage i valgene.

Selvom man vil mene, at der i sig selv ikke er nogen stor ulykke i at skulle indsende indberetninger, vil det dog være principielt uheldigt og absolut føre til en skæv og uholdbar situation med uønskede følgevirkninger sådan at få, om jeg så må sige, to forskellige slags Grønland, og omend vi i sidste instans vil gøre gældende, at det er Danmark alene, der afgør Grønlands forfatningsmæssige stilling og status, så er det alligevel upraktisk og uhensigtsmæssigt at skabe os selv unødige vanskeligheder. Derfor bør denne sag på forhånd søges tilrettelagt og grebet an på en måde, så at risikoen for noget sådant undgås mest muligt. Efter min opfattelse må konklusionen heraf blive, at § 4, stk. 2, ændres.

Det hedder i § 4, stk. 2:

„Nordgrønland og Østgrønland kan ved kgl. anordning henlægges til henholdsvis den nordlige og den sydlige opstillingskreds. De nærmere regler for valgenes gennemførelse i Nordgrønland og Østgrønland fastsættes ved nævnte anordning.“

Her vil jeg gerne understrege, at det bedste, det mest formålstjenlige, ville være straks at se at overvinde de tekniske vanskeligheder bedst muligt og henlægge Nordgrønland og Østgrønland til henholdsvis den nordlige og den sydlige opstillingskreds som påtænkt og samtidig i loven indføje de nærmere regler, der måtte anses nødvendige for disse områders adgang til at deltage i valgene på grund af deres særlige forhold. Hvis man imidlertid skønner, at de tekniske muligheder for valg de nævnte to steder endnu ikke foreligger, så kunne man subsidiært for ikke at skabe unødigt tvivl, for ikke at sige mistænksomhed nogetsteds og for at undgå de af mig påpegede vanskeligheder så meget som